

White paper Pris VIOL 3

Versionsnummer 2.0

Sammanfattning

Detta dokument avser att klargöra beslut och principer som legat till grund för utvecklingen av pris i VIOL 3.
Senast uppdaterad: 2021-03-10

1 Revisionshistorik

Revisionshistoria för White paper Pris VIOL 3.

Vid ändring av revisionshistoria ska även version och datum på första sidan samt datum i sidfoten uppdateras.

Version	Ändring	Datum	Signatur
1.0	Dokumentet skapat	2020-12-10	MAMA
2.0	Uppdat TapTolk, Priskorrektion. Nytt: Versionshantering, Kostnader	2021-03-10	MAMA, JOKA

Innehållsförteckning

1	Revisionshistorik	1
2	Vilken standardfunktionalitet används för prislösningen i VIOL 3?	3
3	Vilka principbeslut har tagits för pris i VIOL 3?	3
4	Felaktig dimension enligt avtal utvecklas ej i VIOL 3	4
5	Prissimulering	4
6	Datumbegränsning på prislista	5
7	Prismatris och längskorrektion – självständiga objekt.....	5
8	TapTolk i VIOL 3.....	5
9	Skilja på råvaruaffär/transportaffär	6
10	Priskomponent på kontrakt.....	6
11	Pris från kollektiv.....	7
11.1	Kollektivvariant 1.....	7
11.2	Priskorrektion från kollektivvariant 5,6,7.....	7
12	Larmade värdeberäkningar	7
13	Standard- och priskomponenter	7
14	Måttslagskvalité.....	8
15	Prisadministratören styr prio-ordningen.....	8
16	Omprisräkning	8
17	Versionshantering av priskomponent.....	9
18	Kostnader för pris- och värdeberäkning i VIOL 3.....	9

2 Vilken standardfunktionalitet används för prislösningen i VIOL 3?

Det var ett strategiskt beslut att bygga VIOL 3 på ett standardaffärssystem, vilket även omfattar prisfunktionaliteten. Ambitionen är att använda så mycket standard som möjligt för att kostnadseffektivt utveckla ett nytt VIOL 3 med ökad förbättring gällande förvaltning och nyutveckling. Genom att välja ett standardsystem sätts ramarna för vilka möjligheter som finns med per default och vilka premisser som utvecklingen får förhålla sig till.

Prislösningen i VIOL 3 Dynamics 365 bygger på Produktkonfiguratorn och Attributtyper som båda har anpassats till lösningen. Själva beräkningen sker i Solver. För utskrift av prislista kommer Report Services att användas.

Genom att använda standardfunktionalitet behöver vi förhålla oss till detta. I t.ex. Solver måste vi säkerställa att korrekta tecken används i de beräkningsformler som ska exekveras. Vi kan också dra nytta av fördelarna med standard. En konkret exempel är operatoren "skiljt från" som finns i Solver, men som inte finns i VIOL 2. Denna kan med fördel användas vid Vrakersättning där det är vanligt att man inte vill betala för vrakprodukt med metall. Vi uppnår samma resultat, men handhavandet är tydligare och enklare i VIOL 3 med "skiljt från" än i VIOL 2.

Ett annat konkret exempel är funktionaliteten för Prissimulering. En funktion som länge varit eftertraktad i VIOL 2 men där komplexiteten varit för stor för att kunna realiseras. I VIOL 3 har vi nu en första version av Prissimulering.

Sammanfattningsvis kommer man som prisadministratör att få acceptera att tillämpningen och handhavandet i VIOL 3 blir annorlunda. VIOL 3 innebär i många fall också förbättringar med ny funktionalitet som idag inte är möjlig i VIOL 2.

För mer information om praktisk tillämpning se övrigt informationsmaterial som "Ex. priskomponenter".

3 Vilka principbeslut har tagits för pris i VIOL 3?

Följande grundprinciper är beslutade och vägledande för utvecklingen av VIOL 3:

- Beslutsstöd för användare
- Proaktiv styrning av mätning och redovisning
- Skilj på affär och logistik
- Unikt identifierade affärsparter
- Väldefinierade sortimentsspecifikationer
- Självständiga affärsobjekt
- Väldefinierade mätningstjänster
- Ändamålsenliga begrepp
- Tydliga prisvillkor

För pris och värde finns ytterligare, förfinade principer, fastslagna:

- Prisvillkoren ska vara transparenta och tydliga för säljare och köpare i en affär samt gå att förstå för flera roller i ett företag. Det innebär i praktisk tillämpning att funktionen med Dolda T/A försvinner liksom speglingen av transportkostnader (verklig transportkostnad)
- Prisvillkor beskrivs i form av fördefinierade priskomponenter.

- Prisvillkor ska kunna anges både i en prislista samt i kontrakt. Prislistan ska bli "renare" och mer överensstämmande med marknadsprislistan. Kontraktet håller kontraktsunika T/A.

4 Felaktig dimension enligt avtal utvecklas ej i VIOL 3

I VIOL 3 är det beslutat att inte utveckla en funktion i likhet med *Felaktig dimension enligt avtal*, som finns i VIOL 2. Beslutet fattades av piloterna under våren 2020. Piloterna ansåg det inte vara befogat att försöka hitta ett godtagbart alternativ i VIOL 3. Det finns inget stöd i standard samt att premisserna för sortiment är annorlunda i VIOL 3. Utöver detta framkom även att dagens VIOL 2-lösning inte är oproblematisk.

Anledningen till *Felaktig dimension enligt avtal* i VIOL 2, är att kunna särredovisa en viss kvantitet och dess värde från övrig kvantitet och värde för en leverans. På så vis kan ett högre å-pris på de avtalade dimensionerna redovisas, än om den totala kvantiteten är med i beräkningen. Detta avser grundpris på stockmätning.

I VIOL 3 finns beslut på att det inte kommer att ske någon automatisk omfördelning utifrån dimension från normaltimmer till klintimmer. Det innebär att alla dimensioner kommer att fördelas till produkter inom ett handelssortiment (för en leverans).

I VIOL 3 förhåller vi oss till *Leveransgill kvantitet* eller *Icke leveransgill kvantitet*. All leveransgill kvantitet, som man önskar prissätta, **måste** först få ett grundpris för att ev. därefter tillgodogöra sig tillägg och/eller avdrag. Det innebär att den totala kvantiteten för en leverans bidrar till det framräknade å-priset.

Vi kommer inte att kunna särskilja prissättningen genom att ha olika grundprismatriser för samma handelssortiment genom att styra på olika dimensioner. Detta eftersom vi alltid har ett värde (0kr om inget annat anges) för Underdimension. I en framtid, då vi kan ha produkter utifrån dimension, skulle en differentierad prissättning vara möjlig.

I VIOL 3 ingår all leveransgill kvantitet i den/de grundpriskomponenter som exekverats i utredovisningen gällande kvantitet och värde. Det finns ingen motsvarighet till *Felaktig dimension enligt avtal* i VIOL 3. I framtiden, när vi har utrustning som utifrån diameter och längd, kan produktbestämma en stock, finns också möjlighet till en differentierad prissättning och utredovisning.

5 Prissimulering

Piloterna tog beslut i GAP Pris och Värde under våren 2020 att funktionen Prissimulering skulle utvecklas och finnas tillgänglig i systemet så snart som möjligt. Detta var en av de högst prioriterade punkterna och funktionen levererades till inkrement 12 i oktober 2020.

Prissimulering syftar till att verifiera att prislista och ingående priskomponenter är korrekt uppsatt. I lösningsdialog med Columbus gjordes ett antal begränsningar i funktionaliteten. Detta krävdes för att kunna få en acceptabel funktion som mötte piloternas krav på lösning utan att i för stor omfattning inskränka på den fastlagda leveransplanen av övrig utveckling.

Begränsningarna ska inte ses som definitiva utan möjlighet finns att vidareutveckla funktionen prissimulering efter VIOL 3 1.0. Funktionen kan då kan möta andra syften och behov som tex. att kunna prissimulera flera leveranser åt gången.

För mer information om funktionen Prissimulering, se Instruktion Prissimulering.

6 Datumbegränsning på prislista

I VIOL 3 har Biometria beslutat att införa en datumperiod (Fr.o.m och T.o.m) som avser en prislistas giltighetstid.

Syftet är att förhindra de många fel som idag uppstår i VIOL 2. Prislistor som varit aktiva i flera år innehåller ofta många prisark som i sig bär datumperioder. En sådan omfattande prislista är svårare för en prisadministratör att förvalta på ett korrekt sätt och kan skapa fel vid t.ex. ompristräkning. Ytterligare problematik uppstår i samband med de årliga rensningar som Biometria gör i systemen, vilket kan orsaka felaktigheter. Prislista är t.ex. ett brytbegrepp för funktionen TapTolk i VIOL 2.

Införandet av datumbegränsning förbättrar även Biometrias rensningsrutin för prislistor och möjlighet att frigöra tidigare allokerade prislisteidentiteter.

Att datumbegränsningen satts till 72 månader (6 år) är av anledning till att avverkningsrätten gäller i 5 år. Beslutet på 72 månader bottnar i att man ska kunna ha en angiven prislista på ett kontrakt med gällande avverkningsrätt samt tid för ev. ompristräkning och utredovisning.

7 Prismatris och längdkorrektion – självständiga objekt

I VIOL 3 är prismatris och längdkorrektion egna självständiga objekt. Det innebär att de skapas för sig och kan återanvändas i flera olika priskomponenter. Väl invald i en priskomponent får de en egen identitet vilket innebär att en förändring på prismatrisen/längdkorrektionen (mallen) ej slår i de priskomponenter där den en gång i tiden har lyfts in. Vill man att förändringen ska gälla, måste man öppna aktuell priskomponent och lyfta in prismatrisen/längdkorrektionen på nytt.

För mer information om handhavande och arbetssätt kring prismatriser och längdkorrektioner, se Best practise – Arbeta med prismatriser och längdkorrektioner.

8 TapTolk i VIOL 3

I VIOL 3 har beslutats att utveckla en funktionalitet motsvarande TapTolk (Tillägg och Avdrag Per Total Levererad Kvantitet) för led 1. Vanligaste T/A i VIOL 2 är Liten leverans, Småtraveavdrag eller Kvantitetstillägg.

I VIOL 3 benämns funktionaliteten för Kvantitetsberoende T/A. Det är ett tillägg eller avdrag som är beroende av den ackumulerade volymen för ett eller flera sortiment på ett avtalsobjekt.

Kraven för kvantitetsberoende T/A är inte fastställda och lösningsdialog pågår. Nedan återges nuvarande förslag i sin korthet.

Lösningen i VIOL 3 innebär en priskomponent på förstaledskontraktshuvudet som administreras i klienten (ej integration). Värdeberäkning sker via en trigger och kommer att resultera i en egen integration UT. Tidigare har denna trigger varit Avsluta avtalsobjekt, men då kraven har förändrats kommer detta ses över. Nuvarande lösning innebär möjlighet att manuellt kunna trigga värdeberäkning av kvantitetsberoende T/A i VIOL 3 och att möjligheten finns att

göra detta flera gånger. Det i sin tur kommer att resultera i att Biometria behöver skicka ut en kredit på tidigare värdeberäkning och en debet på den nya. Samma funktion som för en omprisräkning.

Varför kan inte funktionen tillämpas på led större än 1?

- T/A faller ut som ett belopp för avtalsobjektet utan koppling till enskild leverans. Det finns alltså ingen känd kontraktskedja.
- Kräver en signal som berättar att hela avtalsobjektet ska summeras. Motsvarande trigger saknas för köparekontrakt.
- Kopplingen mellan Köparekontrakt och Avtalsobjekt är inte densamma som för Förstaledskontrakt och Avtalsobjekt. Köparekontrakt finns i en kontraktskedja som kan förändras över tid.
- Ett köparekontrakt omfattar generellt många leveranser från många olika led 1-affärer. Det blir inte möjligt att avbeställa detta T/A för specifika affärer.
- Grundprincip att skilja på affär och logistik. Råvaruaffären ska inte vara beroende, triggas av eller invänta transportresultatet. Därför kan inte slutkört/slutmätt användas som signal.
- Inte heller i VIOL 2 finns en tydlig styrning av slutkört/slutmätt. Signalerna kan skickas flera gånger vilket följaktligen är ett problem.

För mer information, se presentationsmaterialet Tillägg och Avdrag per Total Levererad Kvantitet=TapTolk

9 Skilja på råvaruaffär/transportaffär

En av grundprinciperna för VIOL 3 är att skilja på affär och logistik. Syftet är att råvaruaffären inte ska vara beroende, behöva invänta eller triggas, av transportresultatet.

En konsekvens är att förändringar på ett transportresultat inte automatiskt korregerar prisräkningen i råvaruaffären.

Ett T/A som helt tas bort, även med anledning till grundprincipen om transparenta prisvillkor, är det som i VIOL 2 kallas för Verklig transportkostnad. Det avser en spegling av de transportkostnader som uppstår i transportaffären och som appliceras på råvaruaffären genom specifika koder på virkesordern och helt utan prisark i prislistan.

Ett antal standardkomponenter finns tillgängliga för att möta branschens behov av att kunna påföra T/A i råvaruaffären som kan härledas från transportaffären.

För mer information om tillgängliga standardkomponenter, se Plan test och utrullning av standardkomponenter.

10 Priskomponent på kontrakt

I VIOL 3 finns funktionalitet för att lägga priskomponenter direkt på kontraktet, vilket även kan ske via integration. Priskomponenterna kan placeras på radnivå (gäller då enbart för sortimentet på den raden) eller på huvudnivå (gäller då för alla sortiment på kontraktet om inte annat villkoras i priskomponenten).

Idéen med priskomponenter på kontrakt är att möjliggöra prislistor som i högre utsträckning är mer marknadsprislistor och istället placera specifika prisuppgörelser direkt på kontraktet.

Integration av priskomponenter på kontrakt kan endast ske med ett värde per priskomponent.

11 Pris från kollektiv

I VIOL 3 finns två varianter där priset påverkas av kollektivet. Förutsättningen är att det på kontraktet är valt Grundpris från kollektiv=Ja för att denna typ av värdeberäkning ska ske.

11.1 Kollektivvariant 1

Stickproven får sitt grundpris från den prislista som angetts i kollektivbeskrivningen och kan endast tillgodogöra sig priskomponenter som är av typen Direkt råvaruvärde. Övriga eventuella T/A, per leverans som avser ordinarie mätning, hämtas från prislista/priskomponent enligt uppgift på respektive kontrakt.

Hanteringen blir mycket tydligare över vilka priskomponenter som stickproven kan konsumera och vilka priskomponenter som ordinarie leverans kan konsumera. Vi säkerställer att T/A inte kan exekveras både på stickproven och på ordinarie leverans.

11.2 Priskorrektion från kollektivvariant 5,6,7

En tillämpad korrektionsfaktor (priskorrektion), som räknas fram från kollektivet, appliceras på grundpriset för respektive leverans. Om priskorrektion önskas användas, markeras detta på kontraktet genom att ange Grundpris från kollektiv=Ja. Grundpris hämtas från grundpriskomponent eller prislista.

12 Larmade värdeberäkningar

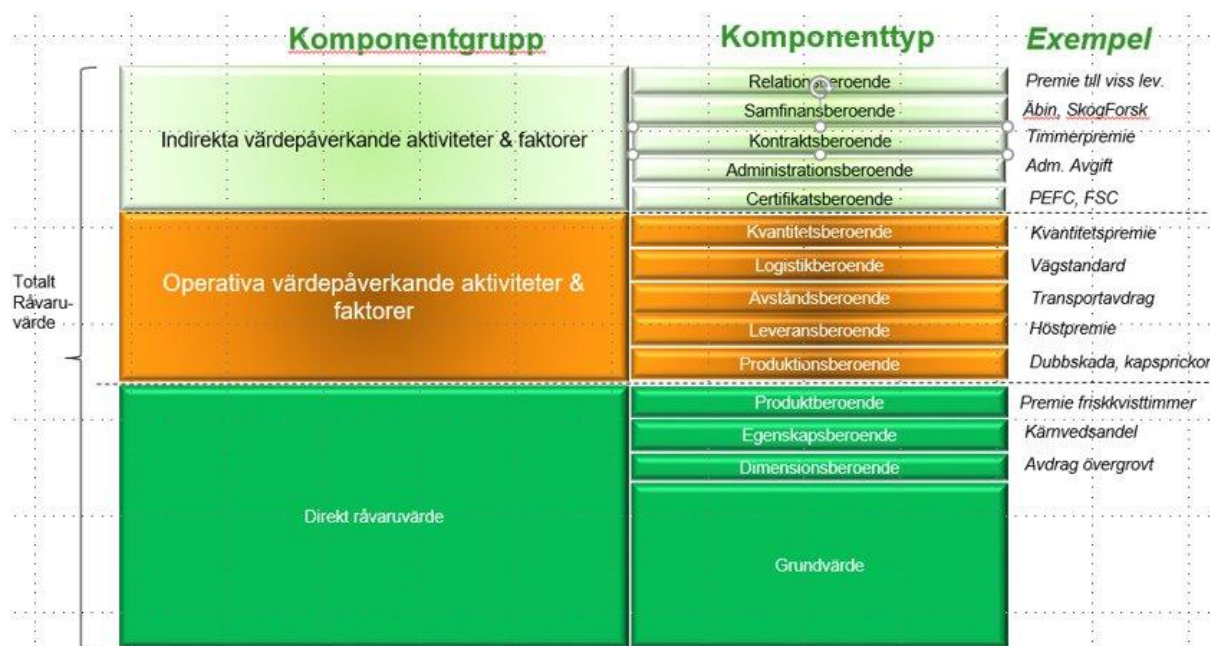
I VIOL 3 finns funktionalitet för att se larmade värdeberäkningar. Det innebär leveranser som gått mot ett kontrakt där det är angett Värdeberäkning=Ja men ingen värdeberäkning av grundpris har skett på mätobjektet. Ingen integration av värde UT sker av dessa leveranser.

13 Standard- och priskomponenter

För VIOL 3 har beslutats att för pris använda en lösning som bygger på standard- och priskomponenter, vilket är lösning som skiljer sig från den i VIOL 2.

Lösningen att Biometria upprättar robusta standardkomponenter med fördefinierade uppgifter såsom kvantitetstyp, måttslag och beräkningsformler. Prisadministratören utgår från dessa standardkomponenter och skapar priskomponenter som kompletteras med värde och eventuella villkor. Vid värdeberäkningen är det priskomponenterna som exekveras.

Standardkomponenterna är var och en kategoriserade till en komponenttyp och en komponentgrupp. Detta för att ge en stabil och tydlig struktur samt ge förutsättningar för enhetlig uppföljning och redovisning.

14 Måttslagskvalité

I VIOL 3 kan endast värdeberäkning ske mot kvantiteter som fått måttslagskvalité 1 eller 2 (God nog för råvaruredovisning). Det är det mätande företaget som i sina erbjudna mätningstjänster definierar måttslagskvalitén.

Om ett mättingsflöde genererar flera måttslagskvalitéer, t.ex. ttv och MWh, och det finns priskomponenter i prislisan som konsumerar båda kvantiteterna, är det upp till prisadministratören att med hjälp av prio-ordningen (eller villkor i priskomponenterna) styra att rätt priskomponent exekveras vid värdeberäkningen.

Värt att notera som prisadministratör är att vi i VIOL 2 alltid har en m3f som går att använda i pristräkningen. Så blir inte fallet i VIOL 3.

15 Prisadministratören styr prio-ordningen

I VIOL 3 har beslut fattats att inte ha värdeviktade termer för att styra prioritetsordningen av grundpriskomponenter i en prislisa. Beslutet är fattat utifrån den komplexitet det innebär att vikta termerna samt det arbetssätt som sker idag där pristermer måste väljas in endast för att få en högre prio,

I VIOL 3 är det prisadministratören själv som sätter prioritetsordningen för de ingående grundpriskomponenterna. Samma princip gäller för prislisestehänvisning.

16 Ompristräkning

I VIOL 3 sker ompristräkning genom en aktiv handling t.ex. när en prislisa eller en priskomponent har uppdaterats. Om kvantiteten eller en mätuppgift (råvara) förändras t.ex. genom byte av kontraktsskedja, så sker ompristräkning automatiskt.

17 Versionshantering av priskomponent

I pristräkning råvara finns två varianter av priskomponenter; "Får användas på kontrakt" och "Får användas i prislista". Versionshanteringen av dessa två varianter skiljer sig åt eftersom funktionaliteten även skiljer sig åt.

Se dokumentationen Exempel på priskomponenter för utförligare information.

18 Kostnader för pris- och värdeberäkning i VIOL 3

I VIOL 2 är ett antal funktioner kring pris och värdeberäkning förenligt med en kostnad. Genom att använda funktionaliteten "Värdeberäkna" sker en debitering per mätning och led. Andra kostnader uppstår när Biometria, på uppdrag av kund, arbetar i prisFunctionen och tex lägger upp en ny prislista. Då användandet av pris- och värdeberäkningen i VIOL 2 är förenligt med kostnader, så har detta lett till arbetssätt med tex omfattande prislistor som gäller över mycket lång tid. Arbetssätt som styrts av kostnadsmedvetenhet snarare än att främja ett verksamhetsbehov.

Debitering i VIOL 3 är inte tänkt att ske per mätning eller led som värdeberäknas eller antalet prislistor som en kund registrerar. Debitering av användandet av VIOL 3 kommer ske på annat sätt.